

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI MIASTA PRUSZCZ GDAŃSKI na lata 2009 - 2013

PRUSZCZ GDAŃSKI, SIERPIEŃ 2013 R.

WPROWADZENIE

Rada Miasta Pruszcz Gdański uchwałą nr XXIX/280/2009 z dnia 18 marca 2009 r. przyjęła „Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Pruszcz Gdański na lata 2009-2013”, który został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 72, poz. 1472 dnia 1 czerwca 2009 r.

Celem gminnego programu jest stworzenie całościowej i wieloletniej strategii ochrony zabytków znajdujących się na terenie miasta Pruszcz Gdański, realizowanej w 4-letnich etapach. Program ten określa kierunek podejmowanych przez gminę działań, mających na celu szeroko pojętą ochronę dziedzictwa kulturowego.

Zgodnie z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami) Burmistrz sporządza co dwa lata sprawozdanie z realizacji Programu, które przedstawia Radzie Gminy.

W oparciu o przytoczony przepis sporządzono sprawozdanie z drugiego dwuletniego okresu obowiązywania Programu.

REALIZACJA ZAŁOŻEŃ PROGRAMU

Założenia Programu zostały podzielone na trzy grupy:

- I. Główne cele polityki miejskiej.
- II. Działania związane z opieką nad zabytkami oraz ochroną krajobrazu kulturowego miasta.
- III. Działania informacyjne, popularyzacyjne i edukacyjne związane z promocją zabytków i walorów miejskiej przestrzeni kulturowej Pruszcza Gdańskiego.

W okresie sprawozdawczym realizowano działania związane z opieką nad zabytkami zaliczane do drugiej i trzeciej grupy założeń Programu, poprzez dokonanie niżej opisanych przedsięwzięć. W dokonaniach tych spełniały się główne cele polityki miejskiej wymienione w punkcie pierwszym założeń Programu.

VII.2. Działania związane z opieką nad zabytkami oraz ochroną krajobrazu kulturowego miasta.

1. Realizacja zadań z zakresu opieki nad zabytkami wynikających ze Strategii Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański do roku 2010 r.

Sporządzona została Strategia Rozwoju Miasta Pruszcz Gdański na lata 2011-2018 przyjęta uchwałą Nr X/128/2011 Rady Miasta Pruszcz Gdański z dnia 26 października 2011 roku.

Strategia wyznacza osiem obszarów rozwoju i uszczegóławiające te obszary - cele generalne miasta. Realizacja Strategii odbywa się według priorytetowych działań w tych ośmiu obszarach.

Opiekę nad zabytkami obejmują swym zakresem obszary:

II. MIESZKALNICTWO - zapisane są w nim m.in. działania:

- 2.4. Poprawa stanu technicznego zdekapitalizowanych budynków należących do miejskich zasobów mieszkaniowych.
- 2.5. Prowadzenie stałej promocji atrakcyjności osiedleńczej miasta.

IV TOŻSAMOŚĆ MIASTA - zapisane są w nim m.in. działania:

- 4.3. Utworzenie miejskiej placówki o charakterze muzealno – dokumentacyjnym w Pruszczu Gdańskim.
- 4.4. Tworzenie w oparciu o rejony występowania reliktywów archeologicznych ścieżek dydaktyczno-edukacyjnych o tematyce historycznej.
- 4.5. Ochrona, remonty i konserwacja zabytków dziedzictwa kulturowego wpisanych do Rejestru Zabytków lub usytuowanych w Strefach Ochrony Konserwatorskiej.
- 4.6. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów przestrzeni miejskiej.

Powyższe działania zapisane w Strategii są spójne z założeniami Programu Opieki nad Zabytkami.

2. Realizacja zadań wynikających z przyjętego przez Radę Miasta Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Pruszcz Gdański:

- 1). Rewitalizacja zabytkowego domu mieszkalnego na ul. Krótkiej 6 – projekt nr 4.

Trwa proces przygotowania budynku przy ul. Krótkiej 6 do remontu i utworzenia w nim placówki o charakterze muzealno-dokumentacyjnym. Do lokali zamiennych wykwaterowano z budynku 2 rodziny w 2011 r. oraz 4 rodziny w 2012 r. Obecnie w budynku pozostała do wykwaterowania jedna rodzina, która czeka na nowe miejsce zamieszkania.

- 2). Rewitalizacja historycznej zabudowy w okolicy ul. Grunwaldzkiej 71 oraz Szkoły Podstawowej nr 3 – projekt nr 10.

Poprawiono bezpieczeństwo użytkowników budynku przy ul. Grunwaldzkiej 71 C poprzez montaż płotków przeciwniegowych oraz odwodnienia na kwotę 7.999,99 zł.

3. Podejmowanie projektów związanych z rewitalizacją zabytkowych obiektów, zespołów i przestrzeni publicznych miasta oraz zagospodarowaniem terenów wokół rzeki i kanału Raduni.

Kanał Raduni na całej długości wraz z groblami, towarzyszącą zabudową i zielenią jest wpisany decyzją nr 986 z dnia 18.05.1981 roku do rejestru zabytków. Powiat Gdański w ramach projektu pn. „Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław – ETAP I - Powiat Gdański” realizuje zadanie „Przebudowa Kanału Raduni na terenie Pruszcza Gdańskiego” od granicy Miasta Gdańska do mostku w ciągu ul. Raciborskiego tj. km 9+815 – km 11+573.

Celem projektu jest bezpośrednia ochrona przed zagrożeniem powodziowym ludności i dóbr materialnych znajdujących się na objętym projektem terenie, możliwość harmonijnego funkcjonowania i kontynuacji zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego obszaru, który pośrednio, aczkolwiek w decydującym stopniu, zależy od prowadzenia ochrony przeciwpowodziowej.

Projekt jest zgodny z celami Funduszu Spójności, określonymi w artykule 1 rozporządzenia (WE) nr 1084/2006 ustanawiającego Fundusz Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1164/11.

Wykonano projekt zagospodarowania terenu przy rzece Raduni od strony ul. Zastawnej, zgodnie z planem miejscowym „Rejon ul. Zastawnej i okolic”. Projekt przewiduje realizację miejsc parkingowych dla samochodów osobowych i autobusów oraz mostek nad rzeką Radunia umożliwiającą bezpośrednie przejście na teren Faktorii.

4. Rewaloryzacja, adaptacja na cele kulturalne, edukacyjne, turystyczne obszarów i obiektów przemysłowych (cukrownia Pruszcz) oraz dawnych majątków ziemskich (Kochanowo).

W 2012 roku wszczęto procedurę przetargową na sprzedaż nieruchomości po byłej cukrowni w Pruszczu Gdańskim. Pierwszy przetarg w dniu 06.12.2012 r. zakończył się

wynikiem negatywnym. W 2012 roku odbył się remont kapitalny dachu na obiekcie wpisanym do rejestru zabytków pod nazwą „budynek miodowni – stolarnia”. Realizowano proces porządkowania nieruchomości na terenie cukrowni, prowadzący do likwidacji budynków i budowli spoza ewidencji i rejestru zabytków.

5. Rewaloryzacja pierzei ulic: Chopina, Grunwaldzkiej, Wojska Polskiego i Krótkiej.

Starostwo Powiatowe przekazało ulicę Wojska Polskiego Gminie Miejskiej Pruszcz Gdański wraz z projektem przebudowy ulicy. Poczyniono starania o pozwolenie wodno - prawne, które jest niezbędne do uzyskania pozwolenia na budowę.

Został opracowany projekt budowy ciągu pieszo – jezdni ul. Krótkiej i Obrońców Poczty Polskiej wraz z parkingiem przy ul. Krótkiej 4 – trwa procedura pozyskiwania uzgodnień i decyzji ZRID.

Sporządzany jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ul. Krótkiej”, w którym dużą uwagę poświęca się zapisom, które przyczynią się do przywrócenia świetności ulicy.

6. Rewitalizacja terenu położonego w okolicy ul. Grunwaldzkiej 71, odtworzenie wozowni.

Poprawiono bezpieczeństwo użytkowników budynku przy ul. Grunwaldzkiej 71 C poprzez montaż płotków przeciwniegowych oraz odwodnienia na kwotę 7.999,99 zł.

Uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rejon ul. Grunwaldzkiej 71” na podstawie którego dokona się przebudowy budynku przy ul. Grunwaldzkiej 71 B.

7. Zachowanie i rewitalizacja mostu prowadzącego z Cukrowni nad torami kolejowymi.

W ramach działań na rzecz ochrony zabytków w latach 2011-2012 wymienione zostały deski w pokładzie mostu kolejowego prowadzącego do cukrowni.

Koszt prac wykonanych w 2012 r. wyniósł 3690 zł.

8. Realizacja zadań wynikających z przyjętego przez Radę Miasta Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Miasta Pruszcz Gdański.

W wyniku realizacji projektu „Rekonstrukcja szlaku bursztynowego w Pruszczu Gdańskim wraz z nadaniem mu funkcji dydaktycznych” powstały dwie ścieżki, na których zamontowane zostały w 2011 roku tablice nadające im funkcje ścieżek dydaktycznych. Wyznaczono dwie ścieżki dydaktyczne: Szlakiem Pruszczańskich odkryć archeologicznych oraz Kanału Raduni ilustrujące najważniejsze wydarzenia związane z historią tego miejsca i okolic. W najważniejszych punktach szlaków postawiono cztery drogowskazy kierujące turystów do historycznych miejsc zlokalizowanych w centrum miasta oraz osiem tablic edukacyjnych zawierających najważniejsze informacje dotyczące wytyczonych ścieżek, w dwóch wersjach językowych.

9. Uczestnictwo w opracowywaniu specjalistycznych opracowań badawczo-dokumentacyjnych obiektów, zespołów oraz obszarów zabytkowych związane z przygotowywaniem lub realizowaniem procesem inwestycyjnym obejmujące: ekspertyzy techniczne i konserwatorskie; badania konserwatorskie, architektoniczne, archeologiczne; program prac konserwatorskich i restauratorskich; dokumentacje projektowe; inwentaryzacje architektoniczno-konserwatorskie. Prowadzenie przy zabytkach prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych.

Przygotowano dokumentację konserwatorską budynków przy ul. Wojska Polskiego 44 oraz ul. Grunwaldzkiej 71B.

W trakcie realizacji jest dokumentacja budynku przy ul. Krótkiej 6.

10. Interwencja władz miasta przy rażących naruszeniach prawa budowlanego (zwłaszcza w zakresie samowoli budowlanych na obszarach objętych ochroną konserwatorską oraz przy obiektach zabytkowych oraz ujętych w ewidencji gminnej (zwłaszcza jeśli chodzi o rozbudowy i przebudowy zmieniające bryłę i elewacje budynków).

Prowadzi się korespondencję z właścicielami nieruchomości w sytuacji niezgodności zagospodarowania nieruchomości z ustaleniami planów miejscowych. Ponadto informacje te są przekazywane do Nadzoru Budowlanego i Starostwa Powiatowego w celu weryfikacji.

11. Zabezpieczanie i utrzymywanie zabytków oraz ich otoczenia w najlepszym stanie.

Ochrona, remonty i konserwacja zabytków dziedzictwa kulturowego wpisanych do Rejestru Zabytków lub usytuowanych w Strefach Ochrony Konserwatorskiej realizuje się poprzez:

- bieżącą opiekę nad zabytkami,
- współpracę z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- uwzględnianie potrzeby renowacji zabytków w planach rozwoju i budżecie miasta,
- udzielanie dotacji z budżetu miasta na zasadzie współfinansowania.

Poprawia się stan techniczny zdekapitalizowanych budynków należących do miejskich zasobów mieszkaniowych. Część tych obiektów jest ujęta w Gminnej Ewidencji Zabytków. Pod okiem konserwatora zabytków przeprowadza się w tych budynkach modernizację ogrzewania, bieżące remonty i naprawy.

Wykonano na podstawie projektu instalację przeciwpożarową budynku przy ul. Chopina 34, w którym mieści się siedziba Centrum Kultury i Sportu. Ponadto wykonano izolację poziomą w postaci iniekcji krystalicznej w budynku, roboty elektryczne, budowlane i teletechniczne oraz montaż wycieraczki i okładziny schodów.

Sukcesywnie odbywa się rewitalizacja zdegradowanych obszarów przestrzeni miejskiej poprzez:

- stosowne zapisy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- współpracę z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków przy wykonywaniu prac remontowych.

W ostatnim czasie wykonano:

- budowę ul. Podmiejskiej, wyposażoną w ścieżkę rowerową, wraz z połączeniem poprzez rondo z ul. Dworcową. Ulica ta stanowi dojazd do strefy przemysłowej, ponadto stanie się alternatywną osią komunikacyjną dla ul. Grunwaldzkiej. Dzięki tej inwestycji uporządkowano częściowo teren pomiędzy torami kolejowymi, a rzeką Radunią oraz uregulowano stosunki własnościowe z PKP na tym terenie,
- rozbiórkę budynków i komórek gospodarczych dysharmonizujących przestrzeń miejską m.in.:

- w 2011 roku dokonano rozbiórki budynku przy ul. Grunwaldzkiej 47, byłej kotłowni przy ul. Ogrodowej, budynków przy ul. Powstańców Warszawy 22-24, pawilonu usługowego przy ul. Grunwaldzkiej 71, budynku gospodarczego wraz z uporządkowaniem terenu na działce nr 4/43 obręb 7,
- w 2012 roku dokonano rozbiórki pawilonu usługowego przy ul. Wojska Polskiego 34, komórek przy ul. Powstańców Warszawy i Obrońców Westerplatte.

12. Zabezpieczenie obiektów zabytkowych przed pożarem, zniszczeniem i kradzieżą (montaż instalacji przeciwpożarowej i alarmowej, zabezpieczeń przeciw włamaniom, znakowanie i ewidencjonowanie zabytków ruchomych itp.).

Zrealizowano na podstawie wykonanego projektu instalację przeciwpożarową w budynku przy ul. Chopina 34 stanowiącym siedzibę Centrum Kultury i Sportu.

13. Wprowadzenie odpowiednich zapisów w aktach prawa miejscowego dla wszystkich stref ochrony konserwatorskiej / ochrony archeologicznej o wymogu uzgodnień wszelkich projektów i planów zagospodarowania z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku i opiniowaniem z Muzeum Archeologicznym w Gdańsku. Teren stref archeologicznych może być zagospodarowany po wykonaniu dokumentacji i inwentaryzacji obiektów archeologicznych zagrożonych planowanymi inwestycjami.

W drugim okresie sprawozdawczym programu Rada Miasta uchwaliła następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Rejon ul. Zastawnej i okolic – uchwała Nr VIII/85/2011 z dnia 22.06.2011 r.
- Rejon ul. Podkomorzego - uchwała Nr XVI/180/2012 z dnia 23.05.2012 r.
- Rejon ul. Przy Torze – zmiana - uchwała Nr XVI/181/2012 z dnia 23.05.2012 r.
- Rejon ul. Powstańców Warszawy – ogrody działkowe - uchwała Nr XVI/182/2012 z dnia 23.05.2012 r.
- Szlak Bursztynowy - uchwała Nr XVII/202/2012 z dnia 26.06.2012 r.
- Rejon ul. Grunwaldzkiej- uchwała Nr XXI/225/2012 z dnia 26.09.2012 r.
- CENTRUM - uchwała Nr XXI/226/2012 z dnia 26.09.2012 r.
- Rejon ul. Kasprowicza – zmiana - uchwała Nr XXVII/269/2013 z dnia 27.02.2013 r.
- Rejon ul. Spokojnej (garaże) - uchwała Nr XXX/302/2013 z dnia 22.05.2013 r.
- Rejon ul. Grunwaldzkiej 71- uchwała Nr XXX/303/2013 z dnia 22.05.2013 r.

Na terenach objętych ochroną konserwatorską wprowadza się zapisy o wymogu uzgodnień wszelkich projektów i planów zagospodarowania z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku i opiniowaniem przez Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. W toku procedury sporządzania planów przeprowadzono uzgodnienia z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, którego uwagi zostały uwzględnione w opracowaniach.

14. Podejmowanie starań o dofinansowanie prac przy zabytkach miasta z budżetu państwa oraz programów Wspólnoty Europejskiej.

Trwają prace przygotowawcze do próby pozyskania środków na rewitalizację zabytkowego domu podcieniowego przy ul. Krótkiej 6, młyna przy ul. Wojska Polskiego, budynku przy ul. Grunwaldzkiej 71 B oraz okolic centrum Pruszcza Gdańskiego.

15. Kontynuacja możliwości dofinansowania z budżetu gminy (poprzez podjęcie stosownych uchwał) prac konserwatorskich przy najcenniejszych zabytkach miasta.

Na podstawie podjętych uchwał w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru, sposobu jej rozliczania i kontroli wykonania zleconego zadania oraz postępowania z wnioskami o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach udzielono dotacji następującym podmiotom:

- Parafii pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Pruszczu Gdańskim ul. Chopina 3,
- Wspólnocie Mieszkaniowej przy ul. Grunwaldzkiej 23.

Dotacje z budżetu gminy mogą być udzielane osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym posiadającym tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego. Dotacje mogą być udzielane wyłącznie na zasadzie współfinansowania.

Podmiot, któremu udzielono dotacji	Zadania przewidziane do realizacji w ramach otrzymanej dotacji	Zarządzenie Burmistrza/ uchwała Rady Miasta określające wysokość dotacji
Kwota dotacji		
W 2012 roku w trybie uchwały udzielono dotacji:		
Parafia Rzymsko – Katolicka pw. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Pruszczu Gdańskim ul. Chopina 3	-Modernizacja układu komunikacyjnego na terenie zabytkowego parku – roboty rozbiórkowe, roboty ziemne, wykonanie nawierzchni utwardzonych	- Zarządzenie nr 217/2012 Burmistrza Pruszcza Gdańskiego z dnia 2 stycznia 2012 roku w sprawie określenia kwot dotacji, zadań oraz wykaz podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru w roku budżetowym 2012.
169.400zł		
RAZEM – 169.400zł		
W 2012 roku w trybie uchwały przyznano dotację w roku budżetowym 2013:		
Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Grunwaldzkiej 23 w Pruszczu Gdańskim	- Przeprowadzenie prac na budynku położonym przy ul. Grunwaldzkiej 23 w Pruszczu Gdańskim w zakresie przemurowania kominów, pokrycia dachu dachówką.	- Uchwałą Nr XXIV/258/2012 Rady Miasta Pruszcza Gdański z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru w roku budżetowym 2013
84.413,70zł		
RAZEM – 84.413,70zł		

W 2011 roku nie udzielono dotacji ze względu na braki formalne we wniosku.

VII.3. Działania informacyjne, popularyzacyjne i edukacyjne związane z promocją zabytków i walorów miejskiej przestrzeni kulturowej Pruszcza Gdańskiego

1. Promowanie i upowszechnianie wiedzy o zabytkach – ich znaczeniu dla historii i kultury.

W bezpłatnym biuletynie informacyjnym „Wieści Pruszcza” ukazują się systematycznie artykuły o historii miasta i jego najcenniejszych miejscach. Wydanie specjalne z czerwca

2013 roku można traktować jako kompendium wiedzy o Faktorii handlowej i szlaku bursztynowym.

Wydawane są posty na stronie internetowej, foldery, ulotki.

Corocznie organizowany jest przez Urząd Miasta konkurs fotograficzny „Pruszcz zatrzymany w kadrze”, który daje możliwość zobaczenia miasta i jego obiektów w innym, nowym ujęciu.

Zainstalowano infomaty (2 zewnętrzne oraz 2 wewnętrzne) w ramach projektu „Zintegrowany System Informacji Turystycznej Województwa Pomorskiego”.

2. Promocja zdegradowanych obiektów zabytkowych na terenie miasta (m.in. obiekty dawnych majątków) w celu znalezienia im użytkowników.

Uchwalono plan miejscowy „Rejon ul. Grunwaldzkiej 71”, w którym przy ścisłej współpracy z konserwatorem zabytków, wprowadzono zapisy atrakcyjne dla nowych użytkowników, pozwalające na zagospodarowanie terenu tzw. Wozowni.

3. Rozbudowa warstwy dziedzictwa kulturowego w ramach systemu informacji na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miasta. Opracowanie gminnej ewidencji zabytków wraz z podaniem ich aktualnego stanu prawnego (dot. wpisanych do rejestru zabytków – podanie aktualnego numeru rejestru zabytków) oraz zamieszczeniem treści dot. ochrony prawnej – ustaleń wynikających z planu miejscowego.

Opublikowane są na stronie internetowej Urzędu Miasta uchwały zatwierdzające miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Pruszcz Gdański zawierające ustalenia dotyczące ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego oraz uchwała Rady Miasta przyjmująca Gminną Ewidencję Zabytków Miasta Pruszcz Gdański.

Zainstalowano infomaty w ramach projektu „Zintegrowany System Informacji Turystycznej Województwa Pomorskiego”.

4. Wspieranie wydawnictw obejmujących zagadnienia związane z historią miasta oraz ochroną dóbr kultury.

Wydana została książka „Kronika wsi Pruszcz w powiecie Gdańskie Wyżyny” Wilhelma Hoffmanna.

Zakupiono albumy „Wczoraj i dziś... Pruszcz Gdański” zawierające zdjęcia autorstwa Bogdana Groth.

5. Organizacja nowoczesnych, multimedialnych wystaw stałych oraz czasowych tematycznie związanych ze specyfiką regionu, wzmacniających wizerunek miasta oraz poświęconych dziejom Pruszcza Gdańskiego.

Na terenie Faktorii Handlowej w Chacie Wodza i Hali Targowej są organizowane multimedialne wystawy, pokazy filmów oraz zajęcia z żywej historii Pruszcza Gdańskiego.

Wystawy organizowane są również na terenie Centrum Kultury i Sportu oraz w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej.

6. Wspieranie działań sprzyjających szerszemu zaangażowaniu się sektora prywatnego w ochronę dziedzictwa kulturowego.

Na łamach strony internetowej Pruszcza Gdańskiego, portalu miejskiego Facebook, biuletynu informacyjnego „Więści Pruszcza” upowszechniane są informacje o dziedzictwie kulturowym – podkreśla się szczególnie istotne znaczenie dla charakteru miasta okolic ul. Krótkiej i ul. Wojska Polskiego.

Przy okazji miejskich inwestycji, w mediach propaguje się dobre praktyki związane z zachowaniem, ważnych z punktu widzenia dziedzictwa kulturowego, elementów składających się nie tylko na charakter obiektów, ale również całej okolicy.

7. Wsparcie i współpraca przy tworzeniu systemu informacji o zabytkach Pruszcza Gdańskiego.

Urząd Miasta wielokrotnie upowszechniał, własne oraz otrzymane z CKiS, informacje w mediach (prasa, radio, TV, Internet) dotyczące zabytków archeologicznych i imprez historycznych. Rezultatem tych działań było wiele artykułów, audycji i publikacji informujących społeczeństwo o tych zabytkach i wydarzeniach.

Ponadto zainstalowano informaty na terenie miasta w ramach projektu „Zintegrowany System Informacji Turystycznej Województwa Pomorskiego”.

8. Aktywna współpraca z lokalnymi mediami w celu promocji zabytków i upowszechniania działań związanych z opieką nad zabytkami.

Współpraca z lokalnymi mediami jest bardzo żywa czego wynikiem jest - aktywny e-mailing jak też ukazujące się artykuły w prasie, na stronie Pruszcza Gdańskiego oraz portalu miejskim Facebooku upowszechniające informacje o dziedzictwie kulturowym.

9. Wspieranie tworzenia oraz promocji produktów markowych i turystycznych miasta opartych na zasobach dziedzictwa kulturowego i przyrody (np. faktoria, szlak bursztynowy).

Urząd Miasta, we współpracy z rekonstruktorami zatrudnionymi na Faktorii, zaprezentował ofertę miasta podczas:

1. Targów Turystycznych TOUR SALON Targi Regionów i Produktów Turystycznych w Poznaniu 19-22 października 2011 r.,
2. Targów Turystycznych GTT 2012 w Gdańsku oraz Kaliningradzie.

W 2012 roku, w partnerstwie z Gminą Silute na Litwie oraz Muzeum Foteviken ze Szwecji, Gmina Miejska Pruszcz Gdański rozpoczęła realizację projektu „*Craftland - Zachowanie dziedzictwa Regionu Południowego Bałtyk*”. Celem projektu jest zintensyfikowanie dialogu kulturalnego i zaangażowanie społeczności lokalnych w działania transgraniczne, jak również zwiększenie atrakcyjności regionów partnerskich. W ramach projektu w każdej miejscowości odbywało się jedno wydarzenie – w maju 2012 roku Festiwal Folku i Rzemiosła w Silute, w czerwcu Turniej Miast na faktorii w Pruszczu Gdańskim, a we wrześniu Festiwal Market w Szwecji, na którym królowało rzemiosło z różnych okresów historycznych. Każda z tych imprez zmienia organizatora i miejsce w kolejnych latach. W czerwcu 2013 roku w Pruszczu Gdańskim odbył się na terenie Międzynarodowego Bałtyckiego Parku Kulturowego i Faktorii Festiwal Folku i Rzemiosła. Taka wymiana stwarza świetną okazję, żeby poznać dziedzictwo kulturowe partnerów, jak również zaprezentować własne osiągnięcia i wymienić się doświadczeniami.

Centrum Kultury i Sportu zorganizowało wiele imprez związanych ze zwiedzaniem, atrakcjami oraz promocją Faktorii Handlowej w Pruszczu Gdańskim. Miejsce to nawiązuje położeniem, historią i tradycją do jednego z silniejszych ośrodków handlowych nad Bałtykiem, m.in.: pikniki rodzinne (związane z Dniem Dziecka oraz Majówką), Noc Muzeów, Płomienne Igrzyska oraz wiele imprez związanych z prezentacją dawnych rzemiosł i życia w okresie wpływów rzymskich. Oprócz cyklicznych imprez plenerowych organizowane były także zabawy urodzinowe i zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży o tematyce Szlaku Bursztynowego oraz o dziejach dawnych mieszkańców Pomorza, stanowiące lekcje żywej historii.

10. Informowanie właścicieli i dysponentów obiektów zabytkowych o możliwościach starania się o środki pozabudżetowe na dofinansowanie prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych. Utworzenie ścieżek edukacyjnych przedstawiających historię miasta.

Na Szlaku Bursztynowym utworzono ścieżki dydaktyczne omówione w punkcie VII.2.8. Udzielane są informacje zainteresowanym osobom na temat możliwości starania się o środki pozabudżetowe na dofinansowywanie prac konserwatorskich.

11. Utworzenie miejskiej placówki o charakterze muzealno - dokumentacyjnym w obiekcie przy ul. Krótkiej 6.

Trwa akcja przygotowania budynku przy ul. Krótkiej 6 do remontu i utworzenia w nim stosownej placówki. Do lokali zamiennych wykwaterowano z budynku 2 rodziny w 2011 r. oraz 4 rodziny w 2012 r. Obecnie jest w trakcie wykwaterowywania z budynku ostatnia rodzina, która zmieni miejsce zamieszkania.

W trakcie opracowania jest dokumentacja konserwatorska.

PODSUMOWANIE

W okresie sprawozdawczym poczyniono wiele zaplanowanych działań, skumulowanych w wymienionych przedsięwzięciach.

Szczególną uwagę należy zwrócić na realizację projektu pod nazwą „Rekonstrukcja faktorii handlowej i międzynarodowego szlaku bursztynowego z okresu rzymskiego w Pruszczu Gdańskim – etap II”. Projekt ten był finansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013. Zakończenie projektu nastąpiło w październiku 2011 r. Obecnie Gminę Miejską Pruszcz Gdański obowiązuje okres trwałości projektu. Faktoria Handlowa stała się wizytówką Pruszcza Gdańskiego i od jej otwarcia w lipcu 2011 r. odbywa się tam wiele imprez o charakterze historycznym. Część wydarzeń związana jest z porami roku i konkretnymi datami wyznaczającymi obrządki ludów zamieszkujących tereny dzisiejszego Pruszcza Gdańskiego 2000 lat temu. Okolicznościami sprzyjającymi organizacji tego typu przedsięwzięć są również ferie zimowe, długi weekend majowy, „Dni Pruszcza” czy rocznica otwarcia Faktorii. Proponowane atrakcje stanowią doskonałą alternatywę dla współczesnych form spędzania wolnego czasu. Odwiedzający Faktorię mają okazję wziąć udział w wydarzeniach historycznych przybliżających życie w osadzie dawnych mieszkańców tutejszych ziem, m.in. w różnego rodzaju pokazach (sokolnictwa, dawnego tańca, dawnych rzemiosł, pradawnej kuchni, pojedynków i walk gladiatorów), warsztatach (rękodzieła, gier historycznych, fechtunku i musztry legionów rzymskich, tkackich), konkursach wiedzy o Faktorii i życiu Gotów, inscenizacjach historycznych, rodzinnych festynach, grach terenowych czy zabawach plebejskich. W 2012 roku Faktorię odwiedziło blisko 19,5 tysiąca osób.

Jednym z cenniejszych obiektów jest budynek mieszkalny z I połowy XIX wieku przy ul. Krótkiej 6, wpisany do rejestrów zabytków decyzją nr 612 z dnia 30.05.1972 r. Docelowo w zrewitalizowanym budynku planuje się utworzyć miejskie muzeum.

Budowany jest w mieście klimat społecznego zrozumienia i akceptacji dla idei ochrony zabytków oraz kształtowane są postawy promujące działania chroniące zabytki odczytywane jako źródło tożsamości, wiedzy i dumy z przeszłości i tradycji. Wskazywane są pozytywne wzorce wśród prywatnych inwestorów np. przy ul. Wojska Polskiego.

Obecność obiektów zabytkowych i organizowanych w nich imprez przekłada się na powstanie i rozwój firm powiązanych z turystyką oraz rozwój społeczno – ekonomiczny miasta.

Dzięki dofinansowaniu z Unii Europejskiej udało się zrealizować większość zaplanowanych inwestycji. Perspektywa finansowa 2007 – 2013 dobiega końca. W kolejnych latach zamierza się sukcesywnie realizować politykę miejską i podejmowane będą kolejne działania związane z opieką nad zabytkami i ochroną krajobrazu kulturowego miasta. O dofinansowanie kolejnych projektów będzie można ubiegać się w nowym okresie programowania 2014 - 2020.

BURMISTRZ

Janusz Wróbel